

Položili svoje životy v Slovenskom národnom povstaní

generál Karol Pekník
rotný Ján Maršo
desiatnik Ladislav Serňák
desiatnik Štefan Slimák
vojak Ján Krajčovič
vojak Pavel Kuna
partizáni -
Timotej Buček
Štefan Kollár
Viliam Ulrich

Hospodárske fórum

Bratislavský samosprávny kraj a Bratislavská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory usporiadajú 8. septembra 2004 v divadle WEST v Bratislave seminár na tému Regionálne hospodárske fórum - možnosti rozvoja spoločnosti v podmienkach EÚ. Súčasťou celodenného podujatia budú i workshopy o možnostiach financovania projektov zo štátnych fondov a podnikateľský sektor a metodika spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Bližšie informácie na tel. č. 02/4829 1247. (mo)

Polícia informuje

Ukradol pílu

V predajni Agrofox v Pezinku predvádzala predavačka neznámemu páchatelovi motorovú pílu, ten do nej náhle sotil a z predajne s pílou utiekol. Poškodenej firme tým spôsobil škodu viac ako pätnásť tisíc korún.

Dlhoprstý mladík

Dňa 22. júla začala polícia trestné stíhanie proti 22-ročnému mužovi, ktorý odcudzil na Kollárovej ulici v Pezinku mobilný telefón za 11 tisíc Sk.

Autorádia lákajú zlodejov

Dňa 25. júla na ulici 1. mája v Pezinku sa neznámy páchatel dopustil trestného činu krádeže vlámaním do motorového vozidla zn. Fabia. Tým, že rozbil okno na predných dverách a odcudzil autorádio s CD prehrávačom a CD platne, spôsobil majiteľovi vozidla škodu 33 tisíc Sk. V ten istý deň na parkovisku na Stupoch vlámaním do vozidla Škoda-Octavia neznámy páchatel odcudzil autorádio a poškodil prístrojový panel, čím spôsobil škodu 24 tisíc Sk. (ev)

Zmena sídla úradu

Oddelenie posudkových činností Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa 29. júla presťahovalo na adresu Internát SOU, Komenského 29, Pezínok, 3. poschodie, č. kanc. 419, 420 a 421, tel. 033/6908 030. (EL)

Pripomínáme si 60. výročie SNP

V tomto roku si pripomíname 60. výročie Slovenského národného povstania, jedného z najväčších protifašistických vystúpení v Európe. V auguste 1944, v zložitej situácii na európskych frontoch druhej svetovej vojny, začal náš ľud ozbrojený boj proti nemeckému nacizmu a jeho domácim prisluhovačom. Začalo sa Slovenské národné povstanie. V ňom sme deklarovali, že sa hlásime k demokratickým protifašistickým silám Európy a sveta. Aktívnym bojom proti nacizmu a jeho rozpínavosti sa Slovensko zaradilo do antifacistickej koalície, ktorá zavŕšila toto spoločné úsilie demokratických síl víťazstvom v pamätnom máji roku 1945.

I dnes pri 60. výročí SNP si musíme však uvedomiť, že nesmieme zabudnúť na obrovskú morálnu, osobnú a materiálnu pomoc, ktorú nám poskytol bývalý Sovietsky zväz za čias druhej svetovej vojny a v SNP.

Na protifašistickom odboji doma i v zahraničí sa zúčastnili aj desiatky občanov Pezínka. Mnohí z nich obetovali i svoje životy v SNP a v radoch 1. Československého armádneho zboru.

I keď sa SNP odohrávalo ďaleko od nášho regiónu, rozvíjal sa i tu široký protifašistický front. V Pezinku bola jedna z najaktívnejších antifacistických skupín v malokarpatskom podhorí. Boli to najmä Viktor Vinohradský, František Klátil, Ondrej Bilka, Michal Bučurič, Pavel Viktorín a ďalší, ktorí úzko

spolupracovali s odbojovou skupinou Smrek-Bohuš na čele s Františkom Lipkom. Ich činnosť bola zameraná na získavanie správ politického a hospodárskeho charakteru, finančných prostriedkov, potravín, obuvi a šatstva pre partizánske skupiny, ktoré vznikali v Malých Karpatoch už z jari roku 1944. Jedným z odvážnych činov protifašistického odboja bolo oslobodenie 26 zajatých amerických letcov zo zajateckého tábora v Grinave za pomoci antifacistov z Pezínka.

Nemecké represívne orgány sa kruto pomstili na antifacistoch, ktorých udávali konfidenti. Mnohí z nich našli svoju smrť v mučiarňach gestapa alebo v koncentračných táborech. Krutý exemplárny trest vykonal nemecký poľný súd v Grinave nad tamojším obyvateľom Dominikom Virgovičom, ktorého po vypočúvaní a mučení za prechovávanie zbraní a nabádanie "vlasovcov" na zbehnutie k partizánom popravili. Dňa 6. februára 1945 zaistilo gestapo v Pezinku i niekoľkých antifacistov za ukrývanie zostrelého amerického letca.

Ano, 29. august je významným dňom moderných, novodobých slovenských dejín. Pred 60 rokmi sa skutočne stalo niečo, čo stojí za to si pripomínať, čo nadlho ovplyvnilo a stále bude ovplyvňovať nás všetkých a na čom by sme mali teda i dnes stavať pochopenie našej štátnosti. SNP bolo tým príspevom k boju proti fašizmu a za demokraciu, ktorý Slovensko

zaradil na stranu víťaznej protifašistickej koalície. Národnooslobodzovací zápas a najmä SNP predstavovali jeden z najvýznamnejších krokov smerom k spoločným demokratickým tradíciám súčasnej Európy. SNP patrí medzi tradície stredoeurópskej vzdelanosti a je jedným z najcennejších historických fenoménov našej spoločnosti. Preto zviditeľnenie historických dní Povstania musí byť posolstvom, našou snahou o obnovenie ľudskosti, štruktúry spoločenského života, kde by mala byť sociálna spravodlivosť a demokratický rozvoj spoločnosti.

Keď sme dnes vstúpili do spoločnosti vyspelých európskych štátov ako plnohodnotný člen - možno viac, ako na rovnoprávnosti ekonomickej, záleží na tom, ako budeme rozumieť vlastným dejinám, a kedy sa zbavíme ich neustáleho spochybňovania a prehodnocovania. Pokiaľ si neujasníme vlastnú minulosť, nemôžeme rátať ani s rešpektom ostatných.

Oslavy SNP nie sú len prejavom úcty voči tým, čo v ňom bojovali alebo v ňom položili svoje životy. Sú predovšetkým významnou príležitosťou na sebauvedomovanie a upevňovanie národnej hrdosti a skutočnosti, že patríme do veľkej skupiny národov, ktoré proti fašizmu bojovali a porazili ho. Musíme mať však stále na zreteli, že bez SNP by nebolo ani slobody, ktorá bola krvou vykúpená.

plk. v.v. Ing. Ľudovít Šušol
predseda ZO SZPB v Pezinku

Ženy v partizánskom odboji

60. výročie Slovenského národného povstania a protifašistického odboja je významným medzníkom nielen v histórii nášho národa, ale aj tých, ktorí sa na tomto odboji zúčastnili. Patria sem mnohé die-

60. výročie SNP

včatá a ženy, ktoré s nasadením vlastného života pôsobili ako ilegálne pracovníčky v partizánskom hnutí, roztrúsené po našich horách.

V našej Základnej organizácii Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Pezinku ostali ešte tri členky.

Alžbeta Červienková z Limbachu bola spojkou s partizánmi, prinášala im jedlo a správy o fašistoch.

Anna Lovičová v partizánskej skupine Jánošík pod vedením kpt. Ernesta Bielika vykonávala spravodajskú službu a ako zásobova-

čka - proviantka, pripravovala jedlá a roznášala ich priamo na bojiská v oblasti Brezna, Heľpy a Kráľovej hole. Sledovala pohyb Nemcov a informovala o tom velenie skupiny.

Anna Dubínyová, rod. Kaznářová, mala vtedy iba šestnásť rokov a už pracovala v horách ako lesná robotníčka. Pracovisko bolo niekedy vzdialené od Dolnej Lehoty, kde bývala, aj dvadsať kilometrov, preto bola nútená prenocovať s dievčatami a lesnými robotníkmi v lesných kolibách. Tu po večeroch počúvala rozprávanie o príprave povstania a tak sa v nej rodila bojová nálada. Do povstania sa zapojila jej celá rodina a jej veľký vzor - nebojácny otec, ktorý bol baníkom. Niekedy sa pri nich zastavil mladý horár Vojtech Dubíny, za ktorého sa neskôr vydala. Stal sa dušou všetkých ilegálnych akcií. Ako manželka sa presťahovali do horárne, neďaleko Čierneho Baloga na samotu Dobroč-Saling, ktorá sa stala útočiskom prenasledovaných partizánov a ilegálnych pracovníkov. Anka robila spojkou a prinášala im

správy. S manželom zozbierali zbrane, ktoré poodhadzovali vojači, čo utiekli z východného frontu. Partizáni ich použili v známom boji Č. Balog - Páleníčné. Rozbušky a odpaľovacie šnúry nosila od otcabaníka z Dolnej Lehoty. Raz spolu s otcom previezli raneného partizána Javorského z D. Lehoty, s nasadením života, až do dubínyovskej horárne, kde ho liečila. V horárni sa nachádzal ruský štáb A. M. Sadilenka pod velením veliteľa I. partizánskej brigády N. S. Radula.

Anka Dubínyová bola pre nich nenahraditeľnou. Vykonávala priame príkazy ako rozviedička v úseku Brezno - Tisovec - Polhora. Ošetrovala ranených, piekla chlieb, varila a prala. Nemecké hliadky horáreň často navštevovali, preto museli byť veľmi ostražití. Signálom pre partizánov bola horiacia lampa v okne.

Od roku 1956 je natrvalo obyvateľkou Pezínka, kde sa spolu s manželom aktívne zapájali do verejného a spoločenského života. (MM)